

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 13 від 27. 06. 2017 р.
уведено в дію наказом ректора
наказом ректора № 220-р від 30 серпня 2017 р.

Із змінами і доповненнями,
затвердженими вченою радою університету
протокол № 13 від 23. 06. 2020 р.
уведено в дію наказом в. о. ректора
№ 28-р від 28. 06. 2020 р.

Ректор

Б. Б. Буяк

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

Рівень вищої освіти: другий

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

**Кваліфікація: Магістр дошкільної освіти. Організатор дошкільної освіти.
Вихователь дітей раннього та дошкільного віку. Вчитель початкової школи**

Тернопіль, 2020

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта / Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	012 Дошкільна освіта
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	–
ДРУГА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ)	Початкова освіта
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	–
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	другий
КВАЛІФІКАЦІЯ	Магістр дошкільної освіти. Організатор дошкільної освіти. Вихователь дітей раннього та дошкільного віку. Вчитель початкової школи

ПОГОДЖЕНО

Голова науково-методичної ради

Тернопільського національного

педагогічного університету

імені Володимира Гнатюка

Г.В.Терещук

«18» червня 2020 р.

РОЗРОБЛЕНО І РЕКОМЕНДОВАНО

робочою групою зі спеціальності

013 Початкова освіта

Тернопільського національного

педагогічного університету

імені Володимира Гнатюка

Керівник робочої групи

(гарант освітньої програми)

В. М. Чайка В. М. Чайка

18 червня 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці бакалаврів у галузі 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою в складі:

1. Чайка Володимир Мирославович, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету педагогіки і психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

2. Янкович Олександра Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

3. Жаркова Ірина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

4. Писарчук Оксана Тарасівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

5. Гузар Олена Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін початкової освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Рецензенти:

Беленка Ганна Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти київського університету імені Бориса Грінченка.

Баран Галина Володимирівна, завідувач Тернопільського дошкільного навчального закладу № 18 Тернопільської міської ради.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 012 Дошкільна освіта

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, факультет педагогіки і психології, кафедра педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр дошкільної освіти. Організатор дошкільної освіти. Вихователь дітей раннього та дошкільного віку. Вчитель початкової школи
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний; 90 кредитів ЄКТС; термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність диплома першого (бакалаврського) рівня спеціальності 012 Дошкільна освіта чи інших спеціальностей галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	до 1 липня 2024 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://tnpu.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Набуття інтегральних, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей щодо здійснення інноваційної управлінської, моніторингової, адміністративної, фінансово-економічної, соціальної, психологічної діяльності у дошкільних навчальних закладах.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта/Педагогіка 012 Дошкільна освіта
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, прикладна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна. Формування і розвиток професійної компетентності для здійснення дослідницької та інноваційної діяльності у галузі освіти з урахуванням сучасних євроінтеграційних процесів в освіті. Ґрунтовне засвоєння навчальних дисциплін із широким застосуванням практичної підготовки, методик досліджень особливостей розвитку дитини дошкільного віку, відповідного проектування педагогічного процесу в дошкільному навчальному закладі.
Особливості програми	Спрямованість на вирішення прикладних завдань в галузі дошкільної освіти, підготовка майбутнього фахівця до виконання педагогічних функцій, ураховуючи сучасні вимоги в освітньому середовищі. Програма базується на сучасних знаннях галузевого законодавства та нормативно-інструктивних матеріалів у сфері дошкільної освіти; сучасних уявленнях про тенденції, закономірності розвитку педагогіки та методик дошкільної освіти.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій ДК 003:2010 із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 4 березня 2016 року № 394), магістр дошкільної освіти має право обіймати такі посади:</p> <p>1210.1 Директор дошкільного виховного закладу 21879 Завідувач дитячого садка (дитячих ясел, ясел-садка) 1493 Менеджер (управитель) систем якості (012 Дошкільна освіта) 2351.2 Вихователь-методист 23476 Методист з дошкільного виховання 22595 Інспектор з дошкільного виховання, позашкільної роботи 22568 Інспектор-методист 1229.1 Завідувач відділу (у складі управління освітою)</p> <p>Згідно з International Standard Classification of Occupation 2008 (ISCO-08) магістр може обіймати такі посади:</p> <p>1341 Child Care Services Managers 1345 Education Managers 2351 Education Methods Specialists</p>
Подальше навчання	Можливість навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (за програмами 8 рівня НПК України, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL)
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Проблемно-орієнтоване навчання, студентсько-центроване навчання, самонавчання;</p> <p>лекції, практичні та лабораторні заняття, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань;</p> <p>технології навчання: здоров'язберезувальні, інформаційно-комунікаційні, ігрові, комунікативно-мовленнєві, соціально-комунікативні, розвивальні, діагностичні, пропедевтичні, виховного спрямування, особистісно орієнтовані, діяльнісні, диференційованого навчання.</p>
Оцінювання	<p>Форми контролю: усні та письмові опитування, есе, тестовий контроль, семестрові екзамени та заліки, захист звітів із педагогічної практики, презентації індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ), захист магістерської роботи, проектна робота.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - національною диференційованою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); - національною недиференційованою шкалою (зараховано, незараховано); - 100-бальною шкалою; - шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, F, FX).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність компетентно розв'язувати різноаспектно комплексні задачі і проблеми в галузі менеджменту і моніторингу дошкільної освіти, керуючись принципами толерантної комунікації, культурної і міжкультурної взаємодії, творчої, креативної й інноваційної професійної діяльності у виробничих ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Виявляти національну й особистісну гідність, громадянську свідомість та активність, дбати про розвиток і функціонування громадянського суспільства; мати і обстоювати власну громадянську позицію незалежно від впливу політичних партій і різних конфесій.</p> <p>ЗК-2. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Здійснювати професійну діяльність за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості; вирішувати конфліктні ситуації і надавати підтримку в нових, проблемних і кризових ситуаціях.</p> <p>ЗК-3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Мати потребу вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; самостійно набувати і використовувати нові знання і уміння.</p> <p>ЗК-4. Здатність генерувати нові ідеї. Бути готовим проявляти ініціативу і приймати доцільні та відповідальні рішення в проблемних ситуаціях; діяти в нестандартних ситуаціях і нести соціальну й етичну відповідальність за прийняті рішення.</p> <p>ЗК-5. Здатність працювати в команді. Вміння ставити актуальні завдання, спрямовувати свої зусилля на досягнення цілей, вмотивовувати всіх суб'єктів соціальної взаємодії на їх розв'язання; будувати свою діяльність відповідно до моральних, духовних, етичних і правових норм, працюючи в команді. Володіти навичками самоорганізації і саморегуляції.</p> <p>ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Володіти практичними способами пошуку наукової і професійної інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, хмарних технологій, баз даних і знань.</p> <p>ЗК-7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Досконало володіти всіма стилями і жанрами усного і письмового мовлення для комунікації з суб'єктами освітнього процесу, з різними соціальними і професійними групами.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК-1. Здатність здійснювати прогностичні, планувально-організаційні функції в управлінні дошкільним навчальним закладом. Визначати стратегічні лінії розвитку дошкільного закладу; визначати коло партнерів ДНЗ, проводити з ними конструктивні переговори; організовувати командну роботу при вирішенні завдань розвитку ДНЗ; передбачати можливі ризики зовнішнього і внутрішнього характеру та завчасно уникати їх негативного впливу.</p> <p>ФК-2. Здатність здійснювати правове регулювання та управління адміністративно-господарською діяльністю дошкільного навчального закладу. Здійснювати правове регулювання трудових взаємин із працівниками дошкільного навчального закладу; організовувати ефективну адміністративно-господарчу діяльність освітньої установи.</p> <p>ФК-3. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності дошкільного навчального закладу. Володіти методами та формами методичної роботи, вміти створювати умови для безперервного навчання та ефективного підвищення кваліфікації педагогічних працівників дошкільних навчальних закладів.</p> <p>ФК-4. Здатність організовувати освітній процес у дошкільних навчальних закладах з використанням сучасних,</p>

науково обґрунтованих, традиційних та інноваційних засобів, методів, прийомів, технологій. Створювати максимально сприятливі умови для розвитку, навчання і виховання дітей.

ФК-5. Здатність здійснювати моніторингову діяльність в управлінні ДНЗ і системою дошкільної освіти. Уміння використовувати моніторинг як механізм вдосконалення діяльності дошкільного навчального закладу та системи дошкільної освіти району (міста); реалізовувати контрольно-оцінну та коригувальну функцію в діяльності ДНЗ.

ФК-6. Здатність до співпраці з різними категоріями фахівців. Вміти ефективно взаємодіяти з працівниками дошкільного навчального закладу, органами управління і самоврядування; налагоджувати професійну комунікацію; враховувати зв'язок і вплив власної діяльності на сумарний результат роботи колективу.

ФК-7. Здатність зміцнювати та раціонально використовувати матеріально-технічну базу ДНЗ, створювати розвивальне середовище відповідно до особистісно-зорієнтованої моделі освіти дітей дошкільного віку. Використовувати повноваження дошкільного навчального закладу щодо поповнення й розвитку матеріальної бази на основі дидактичних, виховних, естетичних, санітарно-гігієнічних вимог; дотримуватися порядку організації харчування та медичного обслуговування дітей в дошкільному закладі. Сприяти створенню безпечних умов для навчання, виховання дітей та охорони праці в ДНЗ.

ФК-8. Здатність до взаємодії з батьківською спільнотою, налагодження соціально-педагогічного патронажу, пропагування педагогічних знань серед широких верств населення. На основі знань правових засад, завдань і принципів планувати та організувати взаємодію дошкільного навчального закладу і сім'ї; ефективно залучати батьків до управління дошкільним закладом.

ФК-9. Готовність до реалізації заходів щодо розвитку мережі дошкільних навчальних закладів у районі (місті). Здатність аналізувати соціальний та економічний стан району (міста), вивчати запит населення щодо послуг дошкільної освіти, вести облік дітей і комплектувати дошкільні навчальні заклади, сприяти вдосконаленню мережі ДНЗ.

ФК-10. Здатність організувати науково-методичну та інноваційну діяльність в системі дошкільної освіти. Сприяти ефективним формам взаємодії закладів і установ науково-методичного забезпечення дошкільної освіти для реалізації навчально-методичної і науково-дослідницької функцій. Управляти інноваційними процесами в системі дошкільної освіти.

ФК-11. Здатність до здійснення контролю за діяльністю дошкільних навчальних закладів, проведення атестації ДНЗ. На основі знань нормативно-правового регулювання та завдань, принципів, процедури атестаційної експертизи, критеріїв оцінювання здійснювати державний контроль за діяльністю дошкільних навчальних закладів.

ФК-12. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності системи дошкільної освіти. Здійснювати організаційно-фінансове планування, а також управління та контроль за фінансово-господарською діяльністю дошкільних

	<p>навчальних закладів в районі (місті).</p> <p>ФК-13. Здатність керувати роботою управління освіти щодо кадрового забезпечення системи дошкільної освіти району (міста). Здійснювати аналіз якості кадрового забезпечення, підбір, розстановку працівників дошкільної освіти; сприяти підвищенню якості фахової підготовки кадрового складу.</p> <p>ФК-14. Здатність брати участь у створенні, координації та реалізації комплексних міжвідомчих програм для підвищення управління якістю освіти, в тому числі для осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>ФК-15. Здатність до професійного самовдосконалення: професійна самоосвіта, особистісне зростання, проектування подальших особистих освітньо-професійних траєкторій.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Професійні декларативні та процедуральні знання</p>	<p><i>ПРН-1.</i> Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування дошкільної освіти в Україні. Називати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку.</p> <p><i>ПРН-2.</i> Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність ДНЗ; напрями діяльності (адміністративна, методична, контролююча, проектна, освітня, виховна, фінансово-господарська тощо) директора (завідувача) ДНЗ, його функціональні обов'язки; права і обов'язки суб'єктів освітнього процесу ДНЗ; обсяг і функції роботи вихователя та інших працівників ДНЗ; принципи адміністрування та управління; умови і передумови функціонування ДНЗ.</p> <p><i>ПРН-3.</i> Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби дошкільної освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та корекції психофізичного розвитку дітей дошкільного віку; види і зміст контролю за його перебігом.</p> <p><i>ПРН-4.</i> Знати традиційні та інноваційні технології організації і проведення методичної роботи в дошкільному навчальному закладі за напрямками, обумовленими посадовими обов'язками вихователя-методиста ДНЗ.</p> <p><i>ПРН-5.</i> Володіти базовими знаннями з гуманітарних та професійно-орієнтованих дисциплін, необхідних для вирішення професійних педагогічних завдань відповідно до освітньо-професійної програми та завдань дошкільної освіти.</p> <p><i>ПРН-6.</i> Визначати управління як процес, його закономірності і принципи. Знати загальні та спеціальні функції управління; мету, завдання, принципи, критерії, види таких функцій управління, як планування, організація, регулювання, коригування і контроль. Розуміти дошкільний навчальний заклад як об'єкт управління: типи і характеристику різних дошкільних навчальних закладів; статуси ДНЗ різних форм власності, Положення про дошкільний навчальний заклад. Знати порядок створення, реєстрації, реорганізації та ліквідації закладу освіти.</p> <p><i>ПРН-7.</i> Знати традиційні та інноваційні методики управлінської діяльності директора (завідувача) дошкільного навчального закладу в обсязі, необхідному для виконання всіх функцій і напрямів його діяльності.</p> <p><i>ПРН-8.</i> Розуміти дошкільний навчальний заклад як педагогічну</p>

систему: значення, зміст, порядок розробки і затвердження статуту ДНЗ; комплектування груп, порядок прийому, відрахування та збереження місць за дитиною. Знати режим роботи навчального закладу, організацію навчально-виховного процесу, функції учасників освітнього процесу.

ПРН-9. Визначати соціально-психологічні аспекти взаємодії керівника зі співробітниками: соціально-психологічні функції керівництва, поєднання адміністративних і соціально-психологічних методів керівництва, чинники створення сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі. Установлювати залежність між стилем керівництва і соціально-психологічним кліматом у колективі.

ПРН-10. Відтворювати фінансово-господарський механізм діяльності дошкільного навчального закладу: знати джерела фінансування, кошторис доходів та видатків як основний планово-фінансовий документ, його структуру, принципи фінансування, показники та контрольні цифри для складання кошторису. Називати правила ведення та зберігання фінансової документації.

ПРН-11. Володіти інформацією щодо правового регулювання трудових взаємин в дошкільному навчальному закладі: порядку укладання колективного договору, трудового договору, контракту, припинення трудових відносин; установлення правил внутрішнього трудового розпорядку.

ПРН-12. Знати і відтворювати санітарно-гігієнічні, педагогічні, естетичні вимоги до обладнання й оформлення приміщення та території дошкільного навчального закладу. Володіти нормативами щодо створення матеріально-технічної бази ДНЗ, нормативами і режимом харчування дітей, санітарного режиму харчоблоку. Знати правила організації медичного обслуговування дітей, створення умов для медичної оздоровчої, лікувально-профілактичної роботи.

ПРН-13. Знати організаційну структуру і завдання органів управління дошкільною освітою, посадові обов'язки і загальну характеристику основних напрямів діяльності спеціаліста з питань дошкільної освіти районного (міського) управління освіти.

ПРН-14. Визначати зміст роботи спеціаліста з дошкільної освіти управління освіти з кадрового забезпечення: типові штатні нормативи, порядок підбору і розстановки кадрів у ДНЗ, процедуру проведення атестації педагогічних працівників.

ПРН-15. Знати передумови й умови, функції, принципи, мету, завдання, зміст, методи, форми, види моніторингової діяльності спеціаліста з дошкільної освіти управління освіти.

ПРН-16. Відтворювати структуру науково-методичного забезпечення системи дошкільної освіти, знати її навчально-методичну і науково-дослідницьку підструктуру. Знати посадові обов'язки методиста з дошкільної освіти районного (міського) управління освіти, функції діяльності науково-методичного центру (методкабінету) району (міста). Володіти інформацією про систему безперервного навчання працівників освіти, організацію навчання на курсах підвищення кваліфікації.

ПРН-17. Знати зміст нормативних документів щодо визначення порядку здійснення інноваційної освітньої діяльності, створення експериментальних навчальних закладів та майданчиків. Називати ознаки передового педагогічного досвіду, етапи і процедуру його вивчення, узагальнення і поширення.

Професійні вміння і навички

ПРН-18. Володіти вміннями і навичками забезпечення організації освітнього процесу в ДНЗ з урахуванням принципів дошкільної освіти, зокрема дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії тощо.

ПРН-19. Демонструвати вміння і навички роботи вихователя-методиста: надавати методичну допомогу вихователям ДНЗ за всіма напрямками програм навчання і виховання дітей, готувати і проводити різні форми методичної роботи з підвищення кваліфікації вихователів: семінари, практикуми, тренінги, консультації та ін. заходи методичного спрямування. Організовувати роботу методичного кабінету ДНЗ.

ПРН-20. Надавати допомогу вихователям щодо вибору методик діагностування досягнень у розвитку дітей з різних розділів програм навчання та виховання. Аналізувати та оцінювати отримані результати, інтерпретувати та розробляти індивідуальні корекційно-розвивальні програми для дітей у нормі та з відхиленнями в психофізичному розвитку.

ПРН-21. Виявляти вміння і навички виконання адміністративно-управлінської діяльності директора (завідувача) ДНЗ: здійснювати організаційну, методичну, освітню, проектувальну, контрольну, фінансово-господарську та ін. види роботи.

ПРН-22. Володіти вміннями стратегічного і оперативного планування. Розробляти різні види планів: перспективний, річний, календарний, план окремого заходу.

ПРН-23. Координувати організацію навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі, створювати умови для розвитку, навчання і виховання дітей.

ПРН-24. Аналізувати та оцінювати ефективність роботи вихователя у сфері фізичного, розумового, естетичного, морального, екологічного, трудового виховання дітей; розробляти критерії оцінки та самооцінки його діяльності.

ПРН-25. Володіти навичками регулювання трудових відносин всередині трудового колективу: розробляти, укладати і реєструвати колективний договір; розробляти правила внутрішнього розпорядку; визначати порядок прийняття на роботу через укладання трудового договору і контракту та звільняти працівників у відповідності до чинного законодавства.

ПРН-26. Розробляти шляхи формування сприятливого соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі, управляти конфліктною ситуацією, застосовувати структурні і міжособистісні методи подолання і попередження конфліктів.

ПРН-27. Володіти організаційними навичками забезпечення охорони праці: вести документацію з охорони праці, розробляти посадові інструкції, видавати інструкції та розпорядження; організовувати і проводити інструктажі та семінари, контролювати дотримання інструкцій усіма працівниками.

ПРН-28. Координувати роботу дошкільного навчального закладу з батьками, проводити різні форми роботи – батьківські збори і конференції, групові консультації, індивідуальну роботу тощо. Володіти методикою вивчення та поширення досвіду сімейного виховання. Визначати план роботи з проблемними сім'ями, організовувати соціально-педагогічний патронаж.

ПРН-29. Володіти вміннями і навичками роботи спеціаліста з

	<p>питань дошкільної освіти управління освіти: проводити інспектування, атестацію, експертизу дошкільного навчального закладу, складати робочу програму та акт атестаційної експертизи, готувати мотивований висновок щодо атестації ДНЗ.</p> <p><i>ПРН-30.</i> Здійснювати моніторинг запитів населення щодо послуг у галузі дошкільної освіти, вести облік дітей дошкільного віку і порядок комплектування дошкільних навчальних закладів.</p> <p><i>ПРН-31.</i> Володіти методикою організації фронтальних, групових та індивідуальних форм методичної роботи в районі (місті) для працівників дошкільної освіти: семінарів-практикумів, науково-практичних конференцій, педагогічних читань, методичних об'єднань, шкіл педагогічної майстерності, передового педагогічного досвіду, творчих груп, круглих столів, наставництва, стажування тощо.</p> <p><i>ПРН-32.</i> Аналізувати якість кадрового забезпечення в дошкільному навчальному закладі і системі дошкільної освіти району (міста), складати пропозиції щодо державного замовлення на підготовку і перепідготовку працівників, організувати роботу з підвищення кваліфікації кадрів.</p> <p><i>ПРН-33.</i> Виявляти уміння і навички виконання моніторингової діяльності, добирати методи, форми у відповідності до змісту перевірки.</p> <p><i>ПРН-34.</i> Управляти інноваційною діяльністю в системі дошкільної освіти: застосовувати процедуру проектування, моделювання та обґрунтування інновацій, розробляти програму апробації та експертизи, організувати реалізацію інновації; створювати умови для проведення експериментальної роботи.</p>
Комунікація	<p><i>ПРН-35.</i> Вміти ефективно взаємодіяти з органами управління і самоврядування; налагоджувати професійну комунікацію із загальноосвітніми навчальними закладами, забезпечуючи наступність і перспективність освіти.</p> <p><i>ПРН-36.</i> Здійснювати комунікацію, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування в процесі вирішення професійно-педагогічних задач.</p> <p><i>ПРН-37.</i> Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.</p> <p><i>ПРН-38.</i> Використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури.</p>
Автономність і відповідальність	<p><i>ПРН-39.</i> Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.</p> <p><i>ПРН-40.</i> Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.</p> <p><i>ПРН-41.</i> Оцінювати власну діяльність з позицій культурно-історичної, екологічної, духовної, морально-естетичної, педагогічної цінності.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>До реалізації освітньо-професійної програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в тому</p>

	числі закордонні.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки бакалаврів освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» відповідає ліцензійним умовам. Викладання навчальних дисциплін освітньої програми «Початкова освіта» здійснюється в лабораторіях та спеціалізованих кабінетах, які оснащені належним обладнанням та установками. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки: згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за другим рівнем вищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Здобувачі освіти можуть користуватися фондами наукової бібліотеки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за другим рівнем вищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).
	Фонди бібліотеки включають підручники, навчальні посібники, періодичні фахові видання, довідкова та інша навчальна література. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи аспірантів. Здобувачі мають можливість користуватися фондами електронної бібліотеки, до складу якої входять наукові та науково-методичні публікації провідних вітчизняних і зарубіжних науковців, викладачів університету. Освітня програма повністю забезпечена навчально-методичними комплексами з усіх навчальних дисциплін, які розміщено в освітньому просторі університету.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	ТНПУ співпрацює з науково-дослідними установами України, НАН України, НАПН України, підтримує тісні зв'язки із спорідненими ЗВО України, зокрема з Національним педагогічним університетом ім. Драгоманова, Східноєвропейським національним університетом імені Лесі Українки, Прикарпатським національним університетом ім. Василя Стефаника, Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича, Харківським національним педагогічним університетом імені Г. Сковороди, Хмельницькою гуманітарно-педагогічною академією та ін.
Міжнародна кредитна мобільність	ТНПУ співпрацює із ЗВО зарубіжних країн згідно з угодами ТНПУ про міжнародну кредитну мобільність, зокрема ERASMUS+: з Університетом Мармара (20. 11. 2019 р. – 19. 11. 2024 р.); Шеньянським педагогічним університетом (29. 11. 2018 р. – 28. 11. 2023 р.), Університетом Humanitas (м. Сосновець) (27. 11. 2018 р. – необмежений); Віденською педагогічною вищою школою (27. 11. 2017 р. – 27. 11. 2020 р.), Гуманітарно-природничим університетом імені Яна Длугоша (м. Ченстохова) (10. 10. 2016 р. – необмеж.), (Академією спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської (Варшава, (20. 07. 2015 р. – 19. 07. 2020 р.)); Куявсько-Поморською вищою школою (м. Бидгощ) (27. 10. 2014 р. – необмеж.); Вищою лінгвістичною школою (м. Ченстохова) (27. 10. 2014 р. – необмеж.); Вищою

	педагогічною школою Карінтії імені Віктора Франкеля (06. 02. 2009 р. – 01. 07. 2020 р.) та ін. http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/partners.php
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	–

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
I. Обов'язкові компоненти ОП			
<i>Загальна підготовка</i>			
ОКЗ 1	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	4	екзамен
ОКЗ 2	Сучасне українське наукове мовлення	4	залік
ОКЗ 3	Комп'ютерні інформаційні технології в освіті і науці	3	залік
<i>Професійна підготовка</i>			
ОКП 1	Порівняльна педагогіка	4	екзамен
ОКП 2	Актуальні проблеми дошкільної педагогіки	4	екзамен
ОКП 3	Актуальні проблеми дитячої психології	4	екзамен
ОКП 4	Організація і управління в дошкільній освіті	3	залік
ОКП 5	Менеджмент в освіті	3	екзамен
ОКП 6	Інноваційні технології дошкільного виховання	4	екзамен
ОКП 7	Організація успішної діяльності	4	залік
ОКП 8	Комунікативне лідерство педагога	3	залік
<i>Практика</i>			
ОКП 9	Педагогічна (переддипломна) практика	6	залік
ОКП 10	Педагогічна практика зі спеціалізації	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		52	
II. Вибіркові компоненти ОП			
<i>Професійна підготовка</i>			
<i>Блок 1. Спеціалізація 013 Початкова освіта</i>			
ВКП1.1	Освітні технології навчання математики в початковій школі	4	залік
ВКП1.2	Освітні технології навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі	4	залік
ВКП1.3	Освітні технології навчання природничої освітньої галузі в початковій школі	3	залік
ВКП1.4	Наступність ЗДО і початкової школи	3	залік
ВКП1.5	Організація навчально-виховного процесу в початковій школі сільської місцевості	3	залік
ВКП1.6	Практикум з розвитку зв'язного мовлення	3	залік
ВКП1.7	Методика організації культурно-мистецьких програм	3	залік
ВКП1.8	Основи арт-терапії	3	залік
<i>Блок 2. Без спеціалізації</i>			
ВКП2.1	Спецкурс із педагогіки	4	залік
ВКП2.2	Спецкурс з дитячої літератури	4	залік
ВКП2.3	Психолінгвістика розвитку дітей дошкільного віку	3	залік
ВКП2.4	Наступність ЗДО і початкової школи /	3	залік
ВКП2.5	Організація та керівництво методичною роботою в дошкільній освіті	3	залік
ВКП2.6	Практикум з розвитку зв'язного мовлення	3	залік
ВКП2.7	Методика організації культурно-мистецьких програм	3	залік
ВКП2.8	Організація ігрової діяльності у дошкільному віці	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		26	
III. Атестація			
АТ 1	Магістерська робота	12	захист м. р.
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

	1 курс		2 курс
	I семестр	II семестр	III семестр
I. ОBOB'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
Загальна підготовка	Сучасне українське наукове мовлення	Комп'ютерні інформаційні технології в освіті і науці	
	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)		
Професійна підготовка	Актуальні проблеми дошкільної педагогіки	Інноваційні технології дошкільного виховання	Організація і управління в дошкільній освіті
	Сучасні педагогічні технології в дошкільній освіті	Організація успішної діяльності	Порівняльна педагогіка
	Актуальні проблеми дитячої психології	Комунікативне лідерство педагога	Педагогічна (переддипломна) практика
	Менеджмент в освіті		
	Магістерська робота		
II. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
Блок 1. Спеціалізація 013 Початкова освіта			
Професійна підготовка	Практикум з розвитку зв'язного мовлення	Освітні технології навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі	Освітні технології навчання математики в початковій школі
	Методика організації культурно-мистецьких програм	Освітні технології навчання природничої освітньої галузі в початковій школі	Основи арт-терапії
	Організація навчально-виховного процесу в початковій школі сільської місцевості	Наступність ЗДО і початкової школи	
Блок 2. Без спеціалізації			
Професійна підготовка	Організація та керівництво методичною роботою в дошкільній освіті	Спецкурс з дитячої літератури	Організація ігрової діяльності у дошкільному віці
	Практикум з розвитку зв'язного мовлення	Психолінгвістика розвитку дітей дошкільного віку	Спецкурс із педагогіки
	Методика організації культурно-мистецьких програм	Наступність ЗДО і початкової школи	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація випускників освітньої програми спеціальності 012 Дошкільна освіта проводиться у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження випускнику ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр дошкільної освіти. Організатор дошкільної освіти. Вихователь дітей раннього та дошкільного віку.</p> <p>Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p>
Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	<p>Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; • здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; • забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; • забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; • забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; • забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективного системи запобігання та виявлення академічного плагіату. <p>Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>Регулюється положенням про внутрішню систему забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, затвердженим вченою радою університету, протокол № 7 від 23. 02. 2016 р. із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету, протокол № 6 від 23. 12. 2019 р., уведеними в дію наказом ректора № 29-р від 29. 01. 2019 р.</p>
Принципи та процедури забезпечення якості освіти	<p>Інформація про якість вищої освіти є відкритою та доступною широкому загалу. Університет формує і вдосконалює вимоги до системи забезпечення якості вищої освіти, орієнтуючись на головні цілі вищої освіти; має прозорий механізм формування, моніторингу і перегляду освітніх, освітньо-наукових програм, які містять конкретні цілі, зорієнтовані на результати навчання та кваліфікації; чіткі правила організації навчання аспірантів; необхідні ресурси для здійснення освітньої діяльності та підтримки здобувачів вищої освіти; збирає, аналізує і використовує необхідну інформацію</p>

<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм</p>	<p>для ефективного управління своєю освітньою діяльністю.</p> <p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти передбачені у «Програмі заходів із забезпечення якості освіти у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка», затвердженій вченою радою університету, протокол № 8 від 29. 01. 2019 р., уведеній в дію наказом ректора № 29-р від 29. 01. 2019 р.</p> <p>Регулюється положенням про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, затвердженим вченою радою університету, протокол № 7 від 23. 02. 2016 р.</p>
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p> <p>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p> <p>Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<p>Регулюється положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженим вченою радою університету протокол № 1 від 30. 08. 2019 р., уведеним в дію наказом ректора № 180-р від 02. 09. 2019 р.</p> <p>Кадрове, матеріально-технічне, інформаційне та методичне забезпечення освітнього процесу відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».</p> <p>Публічний доступ до інформації про підготовку бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта» надається за посиланнями: info@tnpu.edu.ua</p>

6.1. Офіційні документи

1. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО). URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf.
2. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій). URL: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ceed970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>.
3. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО). URL: http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf.
4. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО), 2011. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>; <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standardclassification-education-isced>.
5. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г), 2013. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-fielddescriptions-2015-en.pdf>.
6. Закон «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
7. Закон «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
8. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>.
9. Національна рамка кваліфікацій. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
10. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
11. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1552019-26586>.
12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) № 261 від 23 березня 2016 р.
13. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01. 06. 2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01. 10. 2019 р. № 1254), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.).

6.2. Інші рекомендовані джерела

1. Проєкт ЄС TUNING (прикладі результатів навчання, компетентностей). URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu>.
2. Національний глосарій: вища освіта, 2014. URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>.
3. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія. URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna->

informatsiia/korysnimaterialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertivshchodozaprovdzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsehu.html?start=80

4. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації. URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-aprovdzhennia-instrumentivbolonskohoprotsehu.html?start=80>

Гарант освітньо-професійної програми

В. М. Чайка

Програма схвалена на засіданні кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти
Протокол № 9 від 5. 05. 2020 р.

Завідувач кафедри

О. І. Янкович

Програма затверджена вченою радою факультету педагогіки і психології
Протокол № 10 від 17. 06. 2020 р.

Голова ради факультету

В. М. Чайка

Освітньо-професійна програма рекомендована до впровадження вченою радою Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка
Протокол № 13 від 23. 06. 2020 р.

Учений секретар університету

В. Р. Гевко